

NAGYVÁRADAI NAPLO

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FÉHÉR DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-n. 4.

Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.

Sürgőnycim: NAPLO
© ORADEA-MARE ©

Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjazás
szerint felvesz min-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetési iroda

Gyerünk Karéliába!

Olvassuk, hogy a Népszövetség legfőbb
ere: a hágai döntőbírósg ez idő szerint
ania autonómiájának kérdésével foglal-

Gyerünk Karéliába, magyarok, néme-
szerbek, horvátok, románok, lengyelek,
akikkel a sors forgandósága itt,
akárhon a nemzeti kisebbségek tö-
utjait járhatja. Gyerünk Karéliába, hogy
a mi nyögös panaszainkra, ügyes-
életünk nehéz gondjaira is ráterelőd-
figyelme annak a nemzetek fölötti ha-
annak, amelynek életrehívása a legerköl-
őbb háborús cél volt, amikor a viasko-
napjaiban többet használt a győzőnek
oban legyőngítette a legyőzöttet az itél-
Népszövetség gondolata, mint a tankok
metes hada. Gyerünk Karéliába, mint
y a fázó ember megy a napsütésre, ha
Népszövetség Mohamedje nem jön a hegy-
kerekedjenek fel hegyekbe magasodó
anszkodásaink s gyerünk el azokra a tá-
ta, amelyek fölé a Népszövetség kiter-
ette gondoskodását és hatalmát.

Ha megkérdeznénk szemhatárunkon be-
azokat, akiknek a kisebbségi sors a leg-
ban fáj, aligha kapnánk sok pontos fel-
osítást affelől, hogy hol van s mióta
Karélia, milyen nép lakik benne s milyen
ek sürgeti ott az autonómiát. Az itt élő,
koröskörül a határokon túli kisebbségek
sz azt tudják, hol van bezárt iskola, hol
anak elbocsátott tisztviselők, hol jogtalan-
megszólalni azon a nyelven, amelyre az
nánk tanított, hol ruházzák fel nemzetisége-
a földet s vallással a buzát, hol tanítják
yereket olyan nyelven, melyet nem ért,
támadhatnak rá felelőtlenül és megtorlat-
s hol marad a Népszövetség tekintélye-
és hatalmának beavatkozása, — de azt
ha tudják megmondani, hogy a karéliei
uonómiának mi a nemzetközi jelentősége.
e higgyék, hogy mindez magyar panasz.
adálatos unlszonóval sir föl ez a panasz
nidenünnen: mintha valami gigászi zajhoz
agolták volna fel ezt a rettentő instrumen-
uot. Így panaszoknak a németországi
nyelek, a lengyelországi németek, Elzász
németjei, Olaszország szerbjei, a görögországi
ökök s a magyarok most már négy or-
száiban.

Közép-Európa határai még félgögyült
nek, minden érintésre megreszket az egész
vezet. Nincs gyógyítóbb balzsam, nincs
fédetőbb álmopor, mint az elégedettség.
történet-e minden annak érdekében,
y elégedett nép lakja az új határokat s a
tép sebeit a nyugalomát megtaláló nép
ehénése hegessze össze? A szociális pro-
amák és nemzetiségi ellentétek két pártja
tött hányódik az emberiség. Elhangzott-e
olyan gondolat, megnyilatkozott-e olyan
ncepció, kijelölte-e már az utakat olyan
telátás, mely legalább az egyik parton
mentené meg a rendnek és egyenlőségnek
tött atmoszféráját? Minden panasz egy-
vérző szemrehányás, ki fog ezekre, ki
ezekért felelni? Európa új elrendezése
gen sejteket plántált át élő szervezetekbe.
Vhússá nevelik, mindenütt az átplántált
eket, ahelyett, hogy duzzadó izmokká fej-
szék ki őket.

A Népszövetség az egyetlen fórum,
melytől Közép-Európa szenvedő népe arra
tsisíget várhat. Az új világot kereső em-
biség a háboru véres utjain utolsó illúziói.

nak Horeb hegyén a Népszövetség kőtab'ait
kapta vigasztalóul és ígéretül. Könnyebb
volt minden teher s elviselhetőbb minden
sérelem, mert bizni lehetett abban, hogy
mindez az első berendezkedés keserves vele-
járója csupán s a kisebbségek nemzetközi
problémáját a Népszövetség nemzetközi szer-
vezete fogja gyökeresen s a humanizmus és
felvilágosodás principiumai szerint megoldani.
S amikor beroszdásodnak az iskolakapuk s
már a gyom is fölveri az iskolához vezető
utakat, amikor Közép-Európa milliói elvérez-
nek azon, hogy inferioris gazdasági helyze-
tüket kisebbségi helyzetük még inferiorisabbá
teszi akkor a legfőbb Tekintély, a nemzet-
közi Erő, az országok feletti Hatalom, mely
egyedül tudna segíteni és jóvátenni —
Karélia autonómiájának kérdésével foglal-
kozik.

Aki a Népszövetség fenséges gondolatá-
nak áldásában akar részesülni, menjen minél
előbb Karéliába.

A városi tanács elégtételt szolgáltat Köszeghy főmérnöknek.

Eljárást indít Urán Mihály és társai ellen.
A tanács nyilatkozata.

A háztulajdonosok és lakásbérlok szö-
vetségének vasárnap megtartott együttes
ülésén, amikor Kocsán János a magas víz-
díjakról és csatornázási illetékekről beszélt,
a hallgatóság egyes tagjai hevesen kifakad-
tak a városi üzemek, de különösen azok
igazgatója, Köszeghy József főmérnök ellen. A
főmérnököt sértő kifejezésekkel illeték Urán
Mihály cipésmester és társai, akik „Lámpa-
vasra vele!” — és még súlyosabb kitételeket
használtak a főmérnökkel szemben.

Köszeghy József főmérnök beadványt
intézett a városi tanácshoz, amelyben elégté-
telt kér támadóival szemben. Azt kérte, hogy
adjon ki a tanács olyan nyilatkozatot, mely
számára megszerzi az elégtételt, továbbá arra
kért felhatalmazást, hogy Urán Mihály és
társai ellen eljárást indíthasson.

A városi tanács tegnapi ülésén dr Soós
István javaslatára teljesítette Köszeghy főmér-
nök kéréseit és a vasárnapi incidenssel kap-
csolatban a következő nyilatkozatot adta ki:

Nyilatkozat.

Oradea-Mare város tanácsa a város pol-
gárságának, illetve a háztulajdonosok és la-
kásbérlok szövetségének folyó évi július hó
29-én tartott ülésén a városi üzemek és pe-
dig a vízvezetési és csatornázási üzem igaz-
gatóság és Köszeghy József üzemvezető-fő-
mérnök ellen intézett felszólalások és táma-
dások alapján a fentnevezett üzemvezető és
az üzem működése tekintetében az alábbi
nyilatkozatot adja ki.

A városi tanács nem vonja kétségbe a
polgárság testületeinek azon jogát, hogy köz-
ügyekkel foglalkozzék, mindazonáltal szüksé-
gesnek tartja, hogy ily esetekben reális ala-
pon és illetékes tényezőktől szerzett reális in-
formációk és adatok alapján tárgyalja a vá-
rosi közigazgatás, respective a közüzemek
ügyeit és alaptalan s adatokkal nem támoga-
tott támadást véltalanul ne intézzon sem a
város hatósága, sem az üzemvezető műszaki
tisztviselő ellen.

A városi vízmű és csatornázási üzem
a város polgárságából alkotott szakértő bi-

zottságok véleményezésére és azok által tör-
tént megtárgyalás után jóváhagyott üzemi
szabályrendelet alapján működik, mely kor-
mányhatóságilag jóváhagyott szabályrende-
let az üzem vezetését és irányítását az üzem-
igazgatóságra és a közgyűlésre bízta.

Az üzemigazgatóság tagjai felerészben a
város polgárságából kerültek ki és pedig dr
Kiss Döme szenátor, a Lakásbérlok Szövet-
ségének elnöke, Balogh Döme és Moskovits
Miksa személyében és csak felerészben állnak
hivatalos közegekből. Ezen igazgatóság a
szabályrendelet alapján és a mindenkori pre-
fektus ellenőrzése alatt gyakorolja köteles-
ségét. Köszeghy József főmérnök, mint üzem-
vezető, az üzem igazgatóság ülésén csak ja-
vaslatot tesz és az igazgatóság által megvi-
tatott javaslatok, mint határozatok kerülnek
általa végrehajtás alá s így ezen határozatokért
egyedül az ő személyét felelőssé tenni nem lehet
és nem szabad. Az üzemigazgatóság határo-
zatai fontosabb ügyekben hivatalból hagyat-
nak jóvá a prefektus által, kinek határozata
mint közérdekű határozat közszemlére tételük
ki s az ellen felelősségnek van helye a bel-
ügyminiszterhez. Az üzemi mérleg jóváha-
gyása tárgyában hozott véghatározat is a
városi tanács által 15 napi közszemlére ki-
tenni rendeltetett, mely alkalommal az meg-
tekinthető és felelősséggel megtámadható
volt. A város polgárságának tehát módjában
áll betekintést szerezni úgy a városi közigaz-
gatás, mint a városi üzemek irányításába és
módjában áll törvényes jogorvoslattal élni.

A városi tanács azonban, mint hatóság,
nem nézheti szó nélkül irreális és kellő infor-
máció nélküli támadások megtételét és a ha-
tóság egyes közegeinek indokolatlan megtá-
madását. Ha valaki a város polgársága köz-
zül valamely tisztviselő vétkenességéről meg-
van győződve és panaszát konkrét és reális
adatokkal tudja támogatni, módjában áll a
város polgármesterénél, prefektusánál, a köz-
igazgatási bizottságnál, vagy a Belügyminisz-
ter urnál feljelentést tenni, amely fórumok
teljesen objectiv formában be fogják vizs-
gálni a kérdéses panaszt és ha a tisztviselőt
bűnösnek találják, a törvény értelmében
megteszik a kellő intézkedéseket.

A városi tanács felkéri tehát a város
polgárságát, hogy a fentiek alapján a jövő-
ben igyekezzék kellő formában és az illetékes
tényezőktől megszerezni a szükséges adatokat
a városi közügyek és közüzemek üzemvitel
tekintetében és amennyiben panaszuk vagy
kifogásaik vannak, azokat juttassa a törvényes
fórumokhoz elbírálás végett.

A tanács egyben közli, hogy azok
ellen, akik a fenti ülésen tartott beszédekben
a hatóság, vagy hatóság valamely tagja ellen
sértő kifejezést használtak, hivatalból megteszi
a törvényes lépéseket.

A tanács elvárja a város közönségé-
től, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is
kellő higgadsággal és objektivitással fogja
elbírálni a közügyeket és tartózkodni fog
subjectiv hangu véleményektől, viszont a ta-
nács a maga részéről ismételtelen kijelenti,
hogy legjobb tudással és lelkiismerettel igyek-
szik a város polgársága bevonása mellett e
nehéz időkben a város polgárságának az ér-
dekét, minden körülmények között a törvé-
nyes kereteket betartva, megvédeni és bizto-
sítani.

Oradea-Mare, la 1 Aug. 1923.

A városi tanács nevében:
dr Coriolan Bucico.

Hiteles jelentés a magyar kormány és a bécsi emigránsok közötti tárgyalásokról.

(Bécsi tudósítónktól.) Néhány nap előtt különböző budapesti és utódállambeli magyar napilapok azt a hirt közölték, hogy a magyar kormány és a bécsi emigránsok vezetési között tárgyalások indultak meg az emigráció liquidálása és hazatérése ügyében. Ezt a hirt a magyar kormány félhivatalosan megcáfolta. A „Nagyvárad Napló” bécsi szerkesztőségének alkalma van a hír alapjairól a következő feltétlen hiteles értesülésekről beszámolni:

A magyar kormány tényleg semmiféle tárgyalásokat nem kezdeményezett az emigránsokkal. Viszont az is igaz, hogy a különböző emigrációs csoportok vezetési, Jászi, Kunfi, Garami, Göndör és Böhm szintén semmiféle hajlandóságot nem mutatnak a hazatérésre és ők sem tettek semmiféle kezdeményező lépést. A legmérsékeltebb emigráns csoport vezére, Lovász Márton, viszont néhány hét előtt Jugoszláviába, ottani birtokára utazott és a viszonyok változásáig állandóan ott szándékozik tartózkodni. Így tehát egyetlen emigráns vezér sem kezdett tárgyalásokat a hazatérés ügyében.

Még Hatvany Lajos báró, aki a múlt hónapban szívesen hazatért volna, is megmásmította tervét a szélső jobboldali lapok támadásai folytán. Ezzel szemben egy Löwy Pál nevű volt kecskeméti hírlapíró, a „Vörös Ujság” volt munkatársa összeköttetésbe lépett Massierevics Konstantin bécsi magyar követtel és megkérte őt, hogy tegye lehetővé neki és néhány társának a hazatérését. Löwy Massierevicsnak egy röpiratot adott át, amelyet saját költségén nyomtatott ki és amelyben éles támadásban részesíti az emigrációs politikát. A röpirattal kapcsolatban kijelentette, hogy ő és hívei megbánták a kommunai alatti szereplésüket és csak egy vágyuk van, hogy — mint dolgozó polgárok — hazatérhessenek. Massierevics követ a kérést meghallgatva, Löwynek és társainak megígérte, hogy a magyar kormánynál közbenjár. A magyar kormány azonban Massierevics követ közbenjárását elutasította azzal a megjegyzéssel, hogy „aki nem bűnös, az ugys hazatérhet és nem lesz bántódása.” Ezzel azonban Löwy és társai nem elégedtek meg, úgy hogy a Massierevics-féle közvetítő akció sikertelen maradt. Löwy és a magyar követ tárgyalásai folytán terjedtek el a hírek a magyar kormány és az emigráció vezetési közötti tárgyalásokról, ezeknek azonban — miként az ismertetésekből kitűnik — semmi alapjuk sincsen.

**Tisztit, frissit, felüdit,
szeplőt tüntet, bőrt puhít
az arcbőrt megfehéříti
Kaiser-Borax**

a valódi.

A moratórium a sinajai konferencián.

Benes módosítást kívánt. — Duca külügyminiszter báró Zichy Rubidó Ivánnal Pilz a királynál. — A románok Jugoszláviában.

Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszternek külföldi útján meg kellett győződnie, hogy a külföldi hitelezők valószínűs hadjáratot indítottak Románia ellen a moratórium-törvény miatt. A pénzügyminisztert a külföld metropolisaiban rideg bizalmatlansággal fogadták és szüntelenül azt hangoztatták, hogy a moratórium törvény Románia hitelét és presztizsét kockáztatja.

A hitelezők ennyivel természetesen nem érték be, hanem kormányaiknál minden befolyásukat latba vetették, hogy céljaikat elérjék. Ennek eredményeként az érdekelt országok kormányai megbízták Benes Ede cseh külügyminisztert, hogy Szinajában lépjen közbe a moratórium törvény olyan módosítása végett, hogy a külföldi hitelezők rövid idő alatt kaphassák meg követeléseiket.

Benes megérkezése után Manneville francia nagykövettel tanácskozott, azután megbeszélést folytatott Duca külügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy a román kormány tényleg módosítani akarja a moratórium törvényt és már keresi is a mindkét táborra kielégítő megoldást. A román külügyminiszter azonban kijelentette, hogy valószínűleg nem a francia, olasz és csehszlovák hitelezők javaslatát fogják elfogadni, hanem az angol hitelezőkkel létrejött megállapodás keretében fognak megfelelő formulát keresni a megoldásra.

Benes azon reményének adott kifejezést, hogy a kormány megoldása számolni fog a hitelezők kívánságaival és elejét veszi annak, hogy a hitelezők károsodjanak, mire Duca külügyminiszter megígérte, hogy a cseh külügyminiszter kívánságát közölni fogja a pénzügyminiszterrel, akinél az ügy rendezése végett közben fog járni.

Szinajából jelentik, hogy tegnap Duca külügyminiszter báró Zichy-Rubidó Iván magyar követet meglátogatta és közölte vele a sinajai konferenciának Magyarországot érintő kérdéseit. Ismertetette előtte a magyar kölcsönre vonatkozó és az ellenőrzést szabályozó feltételeket, amelyek tekintetében a kisántantot egységes szellem, de békülékenység és megértés hatja át.

Duca külügyminiszter ezután Franciaország és Anglia bukaresti követeit kereste fel és ismertetette előttük a konferenciának, különösen Magyarországra vonatkozó feltételeit. Tudomására hozta a nagyköveteknek — miként azt különben Zichy magyar követ előtt is tette — a kisántantnak ez ügyben a jóvátételi bizottsághoz intézett jegyzékét.

Pilz lengyel megbízott tegnap audiencián jelent meg a királynál és részt vett az udvari ebéden. Később Pilz hosszas tanácskozást folytatott Bratianu miniszterelnökkel és Duca külügyminiszterrel.

Az „Adeverul” szerint Nincses és Duca Szinajában részletesen megállapodtak a timok-völgyi és macedoniai románok ügyében. Duca a tárgyalások során rámutatott arra,

hogy Jugoszlávia nem tartotta be a 1913-as szerződés idevonatkozó szakaszait számos román iskolát és templomot bezártak. Nincses külügyminiszter megnyugtatta Ducát, hogy hazaérkezése után haladéktalanul intézkedni fog a román kulturális intézmények szabadba tétele ügyében.

Elbucsúztatták

dr. Hodor Viktor

Brassóból jelentik: Biharmegye és Nagyvárad prefektusává kinevezett dr. Hodor Viktor helyére a brassói prefektusi állásba kinevezett dr. Batulescu György installációja ma történt meg. Ez alkalommal vett búcsút a megye és város közönsége dr. Hodor Viktortól, akit brassói működése alatt rendkívül megszerettek és az egész vidék szimpatiaja kísérelte őt új díszes pozíciójába Nagyváradra.

Batulescu György dr. a ma délelőtt egy órányán megjelent a vármegyeházán, ahol tízenegy órákor átvette Hodor Viktor dr. a prefektusi teendőket.

Az átvétel megtörténte után a vármegyeház nagytermében gyűltek össze Brassó vármegye közigazgatásának tisztviselői, valamint Schnell Károly Ernő dr. polgármester vezetésével a városi tisztviselők képviselői, hogy egyrészt búcsút vegyenek a távozó prefektustól, másrészt, hogy üdvözlőjek hivatalában Batulescu György drt.

A vármegyei alkalmazottak nevében Muntean Péter vármegyei főjegyző, mint alispán helyettese búcsúzott Hodor Viktortól, majd üdvözlötte az új prefektust, biztosítva őt a vármegyei tisztikar ragaszkodásától. A városi hatóságok tisztviselői nevében pedig Schnell Károly Ernő dr. beszélt.

Hodor Viktor, a távozó prefektus elhangzott beszédekben adott válaszában legmondott szívélyes köszönetet azért a támaszokért, amelyben őt úgy a vármegye, mint a város tisztviselői részesítették működésének ideje alatt, s szívélyes búcsút vett tőlük. Majd Batulescu György dr. az újonnan delegált prefektus közönte meg az üdvözlést, kijelentette, hogy ott fogja folytatni munkáját, ahol elődje elhagyta, s az ő nyomdokait és szellemében óhajtja azt folytatni.

A távozó és az új prefektus tiszteletére szombaton este fél kilenc órákor a Transylvania éttermében közvacsora lesz, amelyre a prefektusok barátai és tisztviselői hivatalosak. A diszvacsorára külön meghívókat fognak kibocsátani.

BLUM HARISNYAI A LEGJOBBAK

x Egy cég, mely feltétlen szolid és megbízható: KERTESZ reklám női divat-üzlet Rimanóczy utcán, a Royal-kávéház mellett. Elsőrendű vásznak, baliszt, siffonok, selymek és szövetek állandó nagy raktára. Az árak olcsóbbak, mint bárhol!

Az Apolló moziban és Atlantic nyárimoziban

6 és 9 órákor Csütörtökön és pénteken 9 órákor

A HÁROM TESTŐR

harmadik része kerül bemutatásra.

Nagyvárad legkellemesebb kerthelyisége, körösparti terrasza, a

LYDO.

Reggeli, ebéd és vacsora. — Elsőrendű magyar konyha, cukrászda a la „Gerbeaud”. — Kitűnő italok. — Kereskedők és iparosok találkozó helye.

KORITNIG KÁROLY bérő,
volt bolosvári Newyork tulajdonos.

Koalíciós kormányt követeltek a magyar nemzetgyűlés ülésén.

A nemzetgyűlés általánosságban elfogadta az indemnítási javaslatot.

(Budapesti tudósítónktól.) A nemzetgyűlés tegnap esti ülésének legnagyobb részét háziorvosi vita foglalta le, melynek során Szakács Andor a következő beszédet tartotta:

Szakács Andor: A zárszó jogán a törvénynelemre hivatkozok abban a tekintetben, hogy a nagybirtokosok nagyrésze hazaárulással szennyezte meg birtokait. Daruváry külügyminiszter eltévelyedésnek minősítette azt a kívánságát, hogy a kisántanttal tárgyalni kell. Ez szemben a miniszterelnök szintén azt mondta, hogy tárgyalni kell a kisántanttal. Bizonyos az, hogy ha egy olyan kormányt szellemet, mint a mostani — amely, hogy nyebet ne említsen, költségvetés nélkül kormányoz, a választójogot erőszakkal elveszi, a választási tábornok tart fenn, — felcserélhetünk egy olyan kormányzati szellemmel, mely a közszabadságokat és az alkotmányt helyreállítja s emellett még visszakupunk elszárazított részeket is, nem akad olyan magyar ember, aki ebbe bele ne menjen. A benyújtott határozati javaslata arról szól, hogy a kormány az általános, titkos és egyenlő választójogot haladéktalanul terjessze a nemzetgyűlés elé és annak megalkotása után már ősszel az új választójog alapján hívjon össze új nemzetgyűlést, amely hivatva lesz az összes függő kérdéseket a nemzet akaratára alapsítva elintézni. Ennek az új nemzetgyűlésnek kell megállapítani az ideiglenes államfő hivatali idejét is, mert az egész vágyon nincsen törvényhozás, amely ilyen fontos ügyben akaratát nyilvánítani ne merje. A legnagyobb tisztelettel és lojalitással jelentem ki, hogy az ideiglenes államfő hatáskörét érinteni nem akarja, nem akarja ezt az állást köztársasági elnöki állássá fejleszteni, és viszont a hivatali idő megállapítása nélkül — legyen ez öt esztendő, vagy tíz esztendő — a helyzet lényegében nem egyéb, mint választott királyság, mert az államfő felhatalmát haláláig gyakorolhatja.

A ceglédi példa bizonyítja, hogy a szavazóknak nagymérvű megröstölésére és a választásra annak idején azért volt szükség a kormánynak, hogy ugyanazok a tényezők, amelyek most Cegléden ellene fordultak, az általános választásokon a kormány érdekében fejthessenek ki működést. A mai alkotmányosnak nevező kormány, amely megletelekkel és költségvetés és zárszámadás nélkül kormányoz, a sajtó kérdésében olyan átlátszóságot foglal el, hogy amennyiben a közvélemény a sajtóügyekben tehetetlennek bizonyulna, akkor közigazgatási úton fog beavatkozni. Ilyen körülmények között alkotmányosságról beszélni sem lehet.

Európában ma két uralmi rendszer van kialakulóban, az egyik a francia érdekszféra, a másiknak pedig Anglia a leghatalmasabb tényezője, amely kétségtelenül támogatást nyújt az olasz politikában is. Magyarország alkalmas időben az egyik, vagy a másik érdekszférához feltétlenül közeledni kell. Most, amikor a kis entente külügyminiszterei éppen a magyar kérdéssel tárgyalnak, arra kéri őket, hogy utánuk vannak még Magyarországon emberek, akik minden érzelmi momentumot feltevére kívánják a velük való megegyezést, melyek lehetővé a megállapodást azzal, hogy a Millerand-féle kísérőlevél értelmében gazdasági szempontból engedelményesnek tesznek. A kérdés csak az, hogy milyen formában jussanak a kisántant esetleges fölmentési hozzá, ki vegye át azokat, ki hoz-

hatja az országot abba a helyzetbe, hogy a feltételek elfogadása vagy el nem fogadása felett dönthessen. A mai magyar kormányt nem tartja alkalmasnak ilyen kezdeményező lépésre. Az ország érdekében szükségesnek tartja, hogy új kabinet alakuljon koalíciós alapon és ez csinálja meg az általános titkos választói jogról szóló törvényt, azután pedig oszlassa fel a nemzetgyűlést, amely ugyanis csak kevéssé felelt meg hivatásának.

Miután többen elállnak a zárszó jogától, az elnök bejelenti, hogy a benyújtott határozati javaslatok fölött az indemnítási javaslat megszavazása után fognak dönteni.

A nemzetgyűlés ezután az indemnítási törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

A nemzetgyűlés többsége a numerus clausus mellett.

A délutáni ülésen rengeteg határozati javaslatot tárgyaltak le. Így tárgyalás alá került többek közt

Propper Sándor javaslata a numerus clausus eltörléséről.

Klebsberg Kunó gróf: A tanszabadság hive. Ha egész Magyarország megvolna, a numerus clausus ellen foglalná állást. De mert az egyharmad Magyarországra ideözönlött az egész ország intelligenciája, szükséges a korlátozó intézkedés.

A liberális ellenzék és a szociáldemokraták kivételével az egész Ház a javaslat ellen szavaz.

Nagy Ernőnek a Károlyi kormány vád alá helyezéséről benyújtott javaslatához az igazságügyminiszter szólal fel.

Nagy Emil igazságügyminiszter: Kormányt vád alá helyezni a nemzetgyűlés joga, nem pedig a kormány kötelessége. Ha a képviselő ur nem tud felelteni, vagy engesztelődni, tegyen lépéseket ilyen irányban. Ezután a Ház a javaslatot elveti.

Nagy Ernő második javaslatát, amelyben a köztársasági propaganda eltörléséről szóló 1913. évi XXXIV. törvénycikk eltörlését kéri, a belügyminiszter alkotmányjogi aggályokra hivatkozó felszólalása után a Ház elveti.

Ezután a Ház áttér a javaslat részletes tárgyalására.

A címet, az 1., 2., 3., 4. szakaszt a Ház változatlanul elfogadja. Ezután az előadó új, adóvalorizációs 5. szakasz beiktatását kéri.

Horváth Zoltán: Puccs!

Kállay Tibor pénzügyminiszter: Tekintettel a szakasz fontosságára, kéri, hogy utasítsák a pénzügyi bizottsághoz.

Hegymegi Kiss Pál: Kívánja, utasítsák a pénzügyminisztert, hogy a benyújtott szakaszt külön törvényjavaslatban nyújtsa be és vegye ki az indemnitásból. Most már vége az általános vitának, az ellenzéknek már nincs módja alapos vitára.

Farkas Tibor: A házszabályok szerint a tárgyalást általános vitával kell kezdeni. Ilyen fontos törvényt módosítást nem lehet elvonni az általános vita elől. Tessék külön javaslatot benyújtani. A házszabályok alapján tiltakozom az ellen, hogy ilyen házszabálysértő módon csempésznek fontos módosításokat az indemnítási javaslatba.

Dénes István: Kéri, hogy utasítsák a pénzügyminisztert arra, hogy ezt a kétségkívül katasztrofális és igazságtalan javaslatot önálló törvényjavaslatként terjesszék be. A munkájuk után élőkre oly súlyos terhek há-

rulnak e javaslat folytán, hogy azok azt semmi körülmények közt el nem viselhetik.

Farkas István: Képtelenségnek tartja, hogy ilyen fontos javaslat csak így öletszerűen illesztessék be a törvényjavaslatba. Ez lehetetlen és képtelen állapot és ebben az esetben azt kell mondani, hogy akkor egész fölösleges a nemzetgyűlés. Csatlakozik Hegymegi Kiss Pál indítványához, hogy a pénzügyminiszter terjesszen be külön törvényjavaslatot.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés véget ért.

Hogyan győzte le Kehrling a göteborgi döntőben Kreutzert?

A meccs részletes lefolyása.

Az idei legeredményesebb sportember kétségtelenül Kehrling Béla, a MAC teniszbajnoka. Az idén nem kevésbbé, mint nyolc nemzetközi versenyen győzt és mindezt beütözte a göteborgi kis olimpiászon szerzett világbajnokság. Döntő meccséről alábbi érdekesítő tudósítást áll módunkban közölni.

A nagy meccs következik: Kehrling és Kreutzer először találkoznak Göteborgban.

Az egész kis tribün megtelik és pontban 5 órakor pokoli hőségben lép a pályára Kehrling és Kreutzer. A pályán és nézőtérén egyaránt nincs egy szem árnyék sem és a két játékos szemmel láthatólag nincsen elragadtatva a rájuk váró játéktól, vagy jobban mondva, munkától. Ilyen melegben játszani igazán nem élvezet.

Ulrich bíró jelt ad, Kehrling szervál és mindjárt kettős hibát követ el. A másik oldalra már sikerül a szerve és Kreutzer magas visszaadását Kehrling smash-el. Ismét kettős hibát csinál Kehrling, de a következő sikerült adogatást már nem tudja Kreutzer visszaadni. Végül 40:30 állásnál Kehrling a maga javára dönti el a game-et. Most Kreutzer szervál. A tavalyi budapesti játékához képest Kreutzer határozottan fejlődött. Adogatásai már egészen amerikai stílusúak. Erő is van bennük, meg is vannak vágva, de még azért nem olyanok, mint Kehrlingéi. Labdáról-labdára felmennek 30:30-ig, akkor Kreutzer egymásután két labdát nyer és az övé a game: 1:1.

A következő game-ben Kehrling egy gyönyörű dropot csinál, majd egy smash-sel 40:30-at és végül egy bombaszerű serve-jével újra magához ragadja a vezetést. Most jön egy Kreutzer adogatás, amit 15:40 után Kehrling nyer, viszont a saját szerve-jét leadja 3:2 Kehrling javára.

A következő game-ben esik az első deuce, amiből Kreutzer kiegyenlít. Kehrlinget bántja a meleg, meglehetősen ambíció nélkül játszik és gyakran ront. Kreutzer nyeri Kehrling adogatását, majd még egy game-et nyer és 5:3-ra, később 5:4-re vezet. Az utolsó game-ben csak 15-öt csinál, Kreutzer nyeri a game-et és ezzel az első set-et.

No ez nem jól kezdődik. Szólok Kehrlingnek: „Miért nem mégy be szerve után a hálához?” „Könnyű nektek beszélni onnan a padról!” És igaza van van, rólunk, akik nyugodtan ülünk a padon, patakzik az iz-zadság.

A második set-ben látszik, hogy Kehrling, ha csak egy kicsit belefelelnek, úgy veri Kreutzert, ahogyan akarja. Ebben az setben állandóan Kehrling vezetett és csak kétszer sikerült Kreutzernek egálra (2:2 és 4:4) felhozni. Kreutzer ebben a setben igen sok magasra emelt labdát ütött és mihelyt rosszul kezdett neki menni, azonnal panaszkodni kezdett. Ez alkalommal a labdák voltak neki

K. Missir Fii & Comp.

nagyáruháza

Plata Regina Maria (Bémer-tér.)

Leltár alkalmával alanti olcsó árak léptek érvénybe:

1 mtr. 120 cm. scheviot szövet	Lei 119.—	1 mtr. Zephir	Lei 39.—
1 „ Opál batiszt . .	65.—	1 „ Angolschiffon .	35.—
1 „ Grenadinok . .	39.—	1 „ Japán mintás crepon .	49.—
1 „ Epongok minden színben	119.—	1 „ Selyem marocain	298.—
1 „ Cretonok . . .	35.—	1 „ Liberti minden színben .	79.—

SZŐNYEGÁRUK utolérhetetlen olcsó árakban!!!!

tulkönnnyűnek, a későbbi esetben köhögési rohamot kapott. A harmadik esetben nagyon kedélyesen megy a játék, 6:6-ig fej-fej mellett jönnek fel, mindenki megnyeri a maga szervejét, 2:2-nél mindketten bementek a hálólóhoz és olyan tűzijátékot rendeztek, hogy a jó svéd közönség csak úgy bámult. Kreutzer folyton „pacsirtázik”, Kehrling pedig állandóan smash-el, de majdnem mindig rosszul. Mintha sajnálná a fáradságot még egy lépés megtételére hátrafelé. Ezután Kehrling elveszti adogatását 15:40 után. Kreutzer viszont résen van a deuce után 8-szor repül ide-oda a labda, míg végre Kreutzer nyeri és ezzel biztosítja magának a második nyert set-et.

A játékosok bevonulnak az öltözőbe, hogy kissé kipihenjék magukat, a pályát pedig felloccsolják, Hurrelebrink, az amsterdami Telegraf és Gallet, a párisi L'Auto munkatársai között ülök és megkérdezem a nagyon szimpatikus franciát, mit tart Kehrlingről. Készséggel felel és azt mondja, hogy Kehrling sokkal többet tud, mint ahogyan az eredmény után itélve ma látszik. „Azt a Kehrlinget, aki tudása legjavát adja, szerintem ma csak három játékos veri meg az egész világon: Tilden, Johnston és Richards. Az utánuk következőkkel teljesen nyílt volna Kehrling mecese.”

Mit tagadjam, jól esett a vélemény és mintha Kehrling hallotta volna, mit beszélünk a tribünön, szünet után mintha kicsérték volna. Komolyabban vette a játékot, bár még mindig nem úgy, mint ahogyan tudta volna. Ez is elég volt azonban Kreutzer kitéréséhez. Már 3:0-ra vezetett, amikor Kreutzernek némi kis félreértése támadt a bíróval és Kehrling, hogy a vitának véget vessen, lovagiasan kézzel fogta Kreutzer legközelebbi szervejét. Ezzel el is vesztette a game-ot és kissé visszaesett. A következő game-ot lovere vesztette el. Egy hosszú deuce után 4:2, majd 5:2 lett a set állása. Ekkor Kreutzer még megnyeri a maga adogatását, de utána már biztosan végez vele Kehrling, 6:3, azaz két-két set mindegyiknek.

Most jön a döntő. Már egészen nyugodt vagyok. Látszik Kehrlingen is, hogy már biztos a dolgában. Kreutzer borzasztóan ambicionálja a játékot, állandóan a hálónál lóg, de minden hiába. Csak 2:3-ra tudja felhozni a score-et, itt Kehrling biztosan elhuz tőle és egymásután három game-et nyerve, ő nyeri meg a második göteborgi férfiegyest is.

A match-ball egy gyönyörűen helyezett, éles sarok-labda volt.

Rögtön a meccs után megtörténik a díjkiosztás, Kehrling megint egy pár serleggel megrakodva siet a helyi vasut pályaudvarára.

Öt órát készt a kolozsvári gyorsvonat.

Kisiklott egy vonat öt kocsija.

A legutóbbi sorozatos vasuti katasztrófák érthető módon preperálták az emberek képzeletét újabb hasonló hírek befogadására. Tegnap ismét elterjedt a városban az a hír, hogy a nagyvárad-bukaresti gyorsvonattal szerencsétlenség történt. Kisiklásról, karambolról és sok halottról beszéltek. A hír szerencsére valótlannak bizonyult és onnan keltetkezett, hogy az éjszakai gyorsvonat öt órai késéssel érkezett be Nagyváradra.

A késést az okozta, hogy Brassó és Darste-Săcele között egy több vagonból álló tehervonat kisiklott, öt vagon teljesen rommá zúzódott. Szerencsére emberéletben kár nem esett.

* Harisnyák, keztyűk, férfiingek, gyermektrikók és sokféle legolcsóbban beszerezhető BLUM VILMOSNÁL a Körös parton.

Óriási áresés női kalapokban.
Egy diszitett lószőr kalap 185L

Costa Foru az erdélyi magyar színházkérdésről.

A napokban Nagyváradon járt Valjeanu színházi vezérigazgató már tisztázta ugyan az erdélyi színházak koncessziójának ügyét, azonban nem tartjuk érdektelennek leközölni Costa Forunak, az illusztris román publicistának az Adeveruiban megjelent cikkét, amelyben Soimescu színházi inspektort támadja ebben a kérdésben tanúsított magatartásáért. Costa Foru a következőket írja:

„A szépművészeti miniszter Erdélyben félelmetes politikát folytat, aminek semmi köze sincsen a művészethez, legfeljebb csak az, hogy ennek a politikának magyar színházgatók és színészek az áldozatai.

Körülbelül három-három hónap óta mintegy 500 színész és 8 színházgató a legnagyobb bizonytalanságban él, akiknek létérdekük és jövőjük forog kockán. És mindennek oka a végét-hosszat nem érő meddő tárgyalások, amiket a kiküldött főfelügyelő vezet.

A szegény színészek és színházgatók már többször jártak deputációban Bukarestben, kifejtették álláspontjukat a miniszternek a román színésztársai és a művészeti vezérigazgató előtt, akik mindannyian megígérték támogatásukat, azonban az ígéretek még ma sem váltak valóra, ma is a legnagyobb bizonytalanság uralkodik e téren. Az igazgatók nem tudják, hogy tovább is igazgatók maradnak-e és hogy a színészek melyik színháznál fognak az új szezonban működni.

Vajon mit tárgyal a főfelügyelő? Felkerestem és megtudtam tőle, hogyan áll ez a kérdés.

A magyar éra alatt a színészek maguk választották igazgatóikat, a miniszter csak formaságból mindég jóváhagyta a választást. Ma sem, miként régen, nem lehet akárki színházgató. Első feltétele, hogy legyen színháza, ahol játszhasson, azután jelentékeny tőkére, dekorációra, jelmezekre van szüksége, végül művészi érzékel és nagy gyakorlattal kell bírnia, hogy a nagyközönség izlését kielégítse.

Igy volt ez a magyar éra alatt és így volt ez Goga minisztersége idejében, akinek az volt a felfogása, hogy szabadon működjenek az összes színházak azzal a megszorítással, hogy közegészségügyi követelményeknek eleget tegyenek és a közérkölcöket ne sértse.

Soimescu főfelügyelő a beszélgetésünk alatt körülbelül két órán keresztül igyekezett ama álláspontját átplantálni belém, hogy a magyar színészet nem más, mint egy széleskörű irredenta szervezet, amellyel szemben az államnak védekezni kell.

— A vizsgálatot a kolozsvári sziguran-cával együtt folytatom — volt a főfelügyelő válasza.

És a fiatal inspektor, már egy hónapja huzza-halasztja a döntést. Julius 21-re Kolozsvárra hívta az érdekelteket, erre az értekezletre azonban csak a szegény igazgatók és színészek jelentek meg, az össze hívó azonban nem mutatkozott.

Ebben az ügyben beszéltem Banu minisz-

terrel is, aki kijelentette, hogy legközelebb dönt a koncessziók ügyében.

— Nekem az a véleményem — fejezi be Costa Foru, — hogy ilyen eljárással nem nyerhetjük meg kulturánknak az erdélyi színészet intellektueljeit.

Eddig a román publicista írása, okulhatnak belőle, akiket illet.

A német szocialisták a proletárdiktatura ellen.

A német szociáldemokraták pénzügyi követelése.

Berlinből jelentik: A kommunista aknamunka ellen cikket közöl a Vorwärts s ebben a többek közt ezt írja: Az a kísérlet, hogy a parlamenti rendszert diktatori munkáskormányra cseréljék fel, a munkások véres vereségével végződne annál inkább, mert a polgári párok a külföldi kormányai ban ha ározott szövetségstársakat találnának. Aki a diktatori munkáskormányt akarja, az a polgárháborút akarja, ez pedig a német munkást rettenetes nyomorba döntene, a kormányt pedig messze ellökné céljától. A nép kenyérért kiált, a polgárháború pedig csak éhséget és szegénységet hoz.

Berlin, augusztus 1. Egy millió tulmozog már a dollár Berlinben, szóval a márka békeértékének egyedmilliomod része alá süllyedt. Az irtóztató gazdasági katasztrófyors cselekvésre késztet s a szociáldemokraták sürgősen össze akarják hívni a parlamentet, hogy tanácskozzanak, mily módon lehetne feltartóztatni a birodalom végső debakleját? Rudolf Breitscheid, a szociáldemokrata párt kitűnő külpolitikusa az aktuális helyzetről, a párt szándékáról a következőket mondotta tudósítónknak:

— Követeléseink, mondhatom, messzire mennek. Mindenekelőtt politikai és gazdasági intézkedéseket kívánunk, de nem olyan tévéintézkedéseket, mint a márka balvégzet alátámasztása volt. A tárgyi értékeket akarjuk megfogni, az adókat a márka értékcsökkenésével arányba kívánjuk hozni s általában követeljük az adók értékállandósítását (Wertbeständigkeit). Ragaszkodunk a jövőbeli adók emeléséhez, a luxus szigorú korlátozásához, a munkabérek értékállandóságának törvényes szabályozásához.

— Teljes sulyal fogjuk követeléseinket hangoztatni. Valaminek okvetlenül kell történnie. Akár a kormány ellen is opposícióba lépünk... Hogy mi lesz azután?... A kormányt egyedül nem vehetjük át, a néppárttal nem tudunk együttműködni: eszerint Reichstagot fel kell oszlatni, vagy más polgári kormány jön sorra, olyan, amelyikbe tehetségesebb emberek ülnek, mint a mostaniban... Annyi bizonyos, hogy ez a rendszer nem mehet tovább...

Breitscheid szavai tehát már jóval korábban bejelentették a harcot a kormány ellen mely teljesen a nagyipar uszályán csüng.

Ha azonban választásokra kerül a sor akkor nemcsak a szociáldemokrata párt látja ennek előnyét, hanem a két szélsőség, a kommunisták s a jobboldali radikálisok is. És a választások siettetni fogják a két szélsőséges párt között a leszámolást is, amelynek előbb-utóbb el kell jönnie.

MEGNYILT!!

„DANUBIA“

MEGNYILT!!

konyhafelszerelési és háztartási cikkek üzlete

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-út) 14.

Klein Simon cégnél

Nagy Sándor-utca 1. sz.

Fölhívom a hölgyek és masamódú nők figyelmét, hogy a Klein-féle kalapgyár 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb formákra alakít

Szentgyörgyi István könyvet írt.

Magyar színeszetet nesztora, Szentgyörgyi István, a magyar színész örökös tagja, könyvet írt a magyar színészet történetéről. Nem hiányzik azonosítóból a kezdet-kezdeté sem, a nagy akadémikus ideje sem, amikor még csak sejteni lehet, hogy a fiatal Szentgyörgyi Pista magyar vándor a legnagyobbak közé lendül.

Szentgyörgyi István könyve különben októberben fogja el a sajtót. A tíz ives kötet címe: "Előszavában a következőket írja: Hogy arról el lehessen mondani: ér valamit, sok ahhoz. A többek között, aki írta, az legyen az írásnak. Me, vallom, én nem tartom magamnak. Papírra vettem ifjúkori élményeimet, a színelvű megfigyeléseimet, hajlott korombeli események amiként agyam, szívem diktálta. Csokorba kötöttem a közre bocsátom. Ha illata van a csokornak, az érzem magamat. Ha csilódtam én is, csak a világ ember vagyok."

Szentgyörgyi István a közönséghez, a közönséghez, hogy nagy szeretettel fogadja megajánlásait.

HIKÉK

Gyárapodott a városi könyvtár?

1922. év jelentős forduló pontot képez a városi könyvtár történetében. Akkor állították ugyanis a román könyvtárat, illetve a múlt évben bővítették ki a könyvtárat a könyvanyagát a román szekcióval. A városi könyvtár, amelynek a megnyitása mindössze 5000 kötet könyve volt a kezdetben (ugy, hogy Wlassics Gyula akadémikus miniszter, azt kérdezte Bodnár igazgatótól: Hol van tulajdonképpen a városi könyvtár?) — ma már körülbelül 25000 kötetet számlál s a város egyik palotájának egész emeleti frontját elfoglalja.

A könyvtár mai állománya 17074 művekből áll. A kötetben s értéke meghaladja a 4 és 5 milliót. Olyan vagyona ez a város közönségének, amelyet számokban talán nem is lehet ma értékelni.

A múlt évben több mint 4000 kötetet adtak a városi könyvtár. Ebből 3200 kötetet a városi könyvtár dr. Pop Virgil igazgató vásárolt Bukarestben a város költségére, a többi pedig ajándékokból, részint ajándékokból.

Ajándékokat adtak: dr. Ardelean Jusztin 2110, Bacalogiu ezredes 300 kötet, Fehér Dezső 18 kötet, 238, Huzella László 35 kötet, 312, Libraria Cartea Romana 320 kötet, 1039, Regman Sylvia 10 kötet, 100, Román akadémia 100 kötet 3000, a városi szerkesztősége 13 kötet, 26 leu értékűen. Ezeket kívül pénzügyi adományokat küldtek a Banca Romanesca 5000, a Banca Generala 500, és dr. Zigre Miklós 100 leut.

* Szabadságon van a főmérnök. Könyv József főmérnök tegnap megkezdte a városi szabadságidejét.

* Nem lesz diákkongresszus Kolozsváron. Románia főiskolai hallgatói a nyári szünetet újabb szervezkedésre használták fel. A kolozsvári hóbortos Kolozsvári országos diákkongresszust terveztek összehívni, amelynek keretében a diákság összes ügyeit kívánja demonstratív módon elintézni. A kongresszus egyébként a romániai diákok hatalmi nacionalista megmozdulása is lett volna. Mint most Bukarestből értesülünk, a szombaton megtartott minisztertanács foglalkozott a diákság ügyével, elhatározta, hogy a Kolozsvárra hirdetett országos diákkongresszust nem engedélyezi, mivel a diákok közötti agitáció újból megkezdődött.

* Orvosi hír. Dr. Weisz Endre hazaérkezett s rendeléseit Kossuth-utca 7. sz. a. újból megkezdte.

* Nemzetközi konferencia a pornográfia ellen. Miként bécsi szerkesztőségünk jelenti, augusztus 31-én a Népszövetség keretén belül nemzetközi konferenciát tartanak Genfben a pornográfia ellen. A konferencia új büntető rendelkezéseket fog kidolgozni a pornográf termékek előállítását és terjesztését ellen. A Népszövetségek az a terve, hogy a pornográf bűncselekményeket minden európai államban egységesen szabályozza, úgy, hogy a pornográfiában bűnösöket egyik állam a másiknak akadálytalanul kiadja.

* Órák és ékszerészek gyűlése. Felhívjuk az Ipartestület kötelékébe tartozó összes órák, aranyműves és ékszerész iparosokat, hogy folyó hó 2-án, azaz csütörtökön délután 5 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében teljes számmal okvetlenül jelenjenek meg. Tárgysorozat: A szakmát rendkívül módon érintő spekulatív törvény ismertetése, valamint védekezés a bekövetkező büntető eljárások ellen. Az Ipartestület Elnöksége.

* Megmaradnak a pénzügyőrök. A sajtóban egy fél év óta többször és hivatalos helyről eredő nyilatkozatok jelentek meg arról, hogy a pénzügyőröket felszámolják, sőt egyes helyeken a pénzügyőrség tisztjeit és altisztjeit más funkcióra osztották be. A nagyváradi pénzügyőrség tegnap hivatalos rendeletet kapott a kolozsvári pénzügyi vezérigazgatóságtól, amely szerint a pénzügyőrök nemcsak megmaradnak, hanem a pénzügyi szervezeten az egész ország területére kiterjesztik s a szervezeti és szolgálati szabályzatot a legrövidebb időn belül ki is adják.

* Munkásgyűlések. Augusztus 2-án, csütörtökön este 8 órakor a cipőfeldolgozótaggyűlés; 3-án, péntek délután 5 órakor autószerelők és szofőrök értekezlet; 4-én, szombat este 7 órakor az önkormányzat fontos napirendi ülést tartanak Szacsvay-utca 24. szám alatt.

* Mussolini felesége. Csak a feleségét és a gyermekeit küldte el nyaralni Mussolini, mert maga az idén nem ér rá az ilyesmire. Felesége, Donna Rachele, Levantóban, Spezia mellett üdül gyermekeivel együtt. Egyszerű falusi házban laknak s a legszerényebb életmódot folytatják. Mussolini felesége nem sokat törődik azzal, hogy ő most "miniszterelnök" s Levantóba is másodosztályú kocsiban érkezett meg, a közönség nagy csodálkozására, mert mint mondták, akár diszkrét is kérhetett volna magának. Mikor megemlítették ezt neki, tréfásan mondta: Azért utazom most is másodosztályon, hogy meg ne szokjam az elsőt, mert ki tudja: később nem kell-e mennem majd ismét másodosztályon, sőt harmadikon is utazom, hiszen nagyon sikamlós a politikusok útja. Mussolininél ki nem állhatja az ünneplést s most, amikor ünnepiesen fogadták, alig várta, hogy szállására juthasson és ott tovább folytathassa egyszerű életmódját. Gyermekeinek szenteli minden idejét. Két fiacskája, Bruno és Vittorio állandóan a parton szaladgálnak fedetlen fővel, mert apjuk így kívánja. Maga Mussolini is kalap nélkül szokott járni s nagyrabecsüli Rousseau elveit. A harmadik gyermek, Edda kisasszony már serdülő leány s ő is alkalmazkodik anyja egyszerű életmódjához. Egész nap fürdik, vagy csónakázik.

* Kommunista összeesküvés Varsóban. Nagy feltűnést keltett egy messze szétágazó kommunista szervezet leleplezése, amely az eddigi rendőri nyomozás alapján nyilván a lengyelországi kommunista aknamunka vezérkara volt. Eddig husz kommunistát vetettek vizsgálati fogságba, köztük néhány kommunista vezető. Az egyik letartóztatott, akinek neve Stefanovits, kijelentette, hogy a moszkvai kommunista központ kiküldötte, ahonnan azt a megbízást kapta, hogy szervezze Lengyelországban a kommunista mozgalmat. Ez az ügyel kapcsolatban ma délután letartóztatták a kereskedelmi alkalmazottak varsói szövetségének Altman nevű titkárait.

* Új tagok a Tabarin Bonbonnierben, éjjel 12 órakor ének- és táncelőadás.

* Nemzetközi cionista kongresszus Karlsbadban. Az ez évi cionista kongresszus a jövő héten ül össze Karlsbadban. A kongresszuson a következő 47 ország, illetőleg tartomány cionista központja képviselteti magát: Északamerikai Egyesült Államok, Argentina, Egyiptom, Belgium, Besszarábia, Brazília, Bukovina, Bulgária, Kanada, Chile, Danzig, Dánia, Németország, Anglia, Észtország, Fiume, Franciaország, Keletgalícia, Görögország, Németalföld, Olaszország, Jugoszlávia, Lettország, Litvánia-Kovno, Litvánia-Vilna, Luxemburg, Mezopotámia, Mexikó, Norvégia, Ausztria, Palesztina, Perzsia, Lengyelország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szibéria, Erdély, Tunisz, Csehszlovákia, Magyarország, Törökország, Venezuela és Nyugatgalícia. Az internacionális vezetősége által előterjesztendő jelentés kiemeli, hogy a cionista mozgalom világszerte terjed, kivéve Magyarországot, ahol a zsidóság szinte teljesen asszimilálódott, azonkívül a kormány is üldözi a cionista mozgalmat, valamint Erdélyt, Szlovénköt és Jugoszlávia magyar részeit, ahol a zsidóság még mindig magyarnak vallja magát.

* A Szőke Szakáll-társulat bemutatkozása. Rendkívül nagy sikerrel mutatkozott be tegnap este a Bonbonniere új társulata és izléses műsorával forró, felejthetetlen estét szerzett a nézőteret zsufolásig megtöltő közönségnek. Természetesen Szőke Szakállé a siker oroszlánrésze, aki a saját szerzeményű "Vonósnevelés" ében és a "Lakáshivatal" c. szatirájában elsőrendű produkált. A rendkívül szellemes magánszámait percekig tartották derűtségben a közönséget. A társulat primadonnája Horth Hella ugy magánszámával, mint a "Színház után" operett főszerepében egy csapásra meghódította kényes váradi közönséget. Hangos ovációval fogadta a közönség Gonda Ernőt és az új számait kiról a régi slágereit is el kellett énekelni, Sándor József karakter számai újszerűek és megérdemelt nagysikerű volt; Andai Henrik a bécsi Ronacher komikusa elsőrendű akvizíció és az első fellépése után megállapítható, hogy sokáig lesz kedvence a váradi közönségnek. Sok tapsot kapott Kardos László is. Borséky és Constant énekművészek valamint Eva és prof. Willy világvárosi attrakciók. Antal nővérek rendkívül ügyes táncospár, Teleki Zizi, Rákosi Gizi, Gárdonyi Lujza és Pinter Juci mind erősségei a nagyszerű műsornak. A régiak közül Ria Rolland és Baby-et Fredy egészítették ki az előadást. A teljes műsort ma este 9 órai kezdettel megismétlik.

Legolcsóbban
és legszebben
fest, tisztít

UNIO

gőzmosógár Cluj-Kolozsvár
Calea Regele Ferdinand 132.
Lloyd 1025

DIVAT- LAPOK

LEGJABB SZÁMAI:

La Toilette Moderne
Star
Juno
Paris Album
London Styles
Confection Moderne
Confection Juno
Paris Confection
L'Enfant

megérkeztek a

Központi Újságíródába

A LEGJOBB
ÖNBOROTVALÓDENGÉ
UNIOCUOM
KAPHATÓ: KÚN, késműves, KOLOZSVÁR
és az összes szakmabeli üzletekben.

Szervusz, — fogadta a közö
az Opera kizsuzmelt intendánsa (me
szólvást, egészen nagyvárosi szokás
sejtelme sem volt neki felőle, hogy h
hívják a „te barát“-ját) — hát te ho

Iszde? Csuzos vagy? Hehehe, még ko
na. Mikor érkezél? Reggel az expresz
Hát hol a szállásod?
fiu megmondta a fogadó meg a szoba
ant.
A Ferenc udvarban? Mi? Hajhajh,
arátom, akkor meleg fészekbe kerültél!
Hogy-hogy, kérlek alásan?
Hehe! Éppen tegnap röpült ki abból
szobából egy fiatal pár. Nászutasok. (A
elvel is csettintett a szava mellé.) —
a mi szó - folytatta - szemrevaló
nyeske volt a fiatal asszony. Valami Ol
Rahóthy lány. Hát csak azt akarom
anni, hehehe — s csufondárosan neve
niközben belekarolt a lassan kipirosodó
— hehehe, hogy itt turbékoltak már
jelen mióta, míg tegnap azután hirtel
breket nem köllött oldaniok, mert hehe...
Mert?
Mert, hehehe, a férj, tudod, elutazott
estre, aztán váratlanul hazaérkezett.
akor sült ki, hogy a felesége, hehe, a
ne menyecske, — itt jelentősegteljesen
egyet előbb, mielőtt kimondta — meg
let. A szó valódi értelmében megbotlott,
ee. Sőt el is bukott. Ejjel a sötét folyo
Még pedig, hehehe, — ugy-e, nem rossz?
a én derék Kamenov gróf barátomnak
absztálya felé vezető lépcsőn.
— Mi... mi? — kapott a szavába el
nyodva a gyerek s kivonta a karját a
nteri tanácsoséből.
— Egyéb semmi sem történt, hehehe —
mondom, megbotlott a sötétben a lép
és nagyon megütötte magát szegényke.
tta viszont a férj. Az asszonyka ajtaja
t mint valami silbak, ott strázsált a gróf
rnyikja, hehehe. Hát nem mulatságos
ez ebben az ugorka-szezonban?
(Folyt. köv.)

Azonnali belépésre
egy ügyes detaillista-
segédet és egy tanulót
xxx felvesszünk. xxx
HELLER ÉS DEUTSCH

„Meteor“
palagyár rt.
Fugyivásárhely, Biharmegye.

„Lloyd“ 1032

Ajánlja kitűnő minőségű
asbest paláját!!!

Használják fel az alkalmat!

MŰFOGAKAT

csak ma és holnap vásárlók
fogsort, régi törött műfogakat.

Isztem a legjobb árakat!

Metropol (Fekete Sas) szálloda, 10 sz.
oba. — Délután 9—12 és délután 2—7.

Saxonia 1210

Elsőrendű ár!

„Astra Mill“ Theil és Társa
boritékgyár és papirkonfekcló, Brassó, Gyár-ut 88.

Gyártmányai: boriték, levélpapír, táska, block
és dobozok raktárról kaphatók. — Az írkák,
mappák, levéldobozok (kazetták), rajztömbök,
kottapapír gyártását és üzleti könyvekhez
való papír vonalozását a napokban megkezdi.

Miután a kollekciók még nem készült el, esetleges
rendeléseknél kérjük a kívánt minta csatolását.

Elegáns kivitel!

Iparvállalatok, mezőgazdák
és kereskedők fehér szózt

szalonnát

2—4 táblásig I-a olvasztott
disznósirt, füstölt, papri-
kás stráf szalonnát napi
áron alul beszerezhetik

HERCZ IMRE cégnél Str. Vlahuta (Szt János-u.) 32.
Telefon 4-38. Alapított 1911-ben.

Ha pontos és gyors

magyar-román vagy
román-magyar
fordításra

van szüksége, forduljon a Nagyvárad Napló
kiadóhivatalához, Strada Rimanóczy-utca 4.

0000 0000000000000000

GRÜN WALD-ÜVEGCSISZOLDA

ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

Épületüvegezési vállalat ORADEA-MARE

Str. Gerliczy 16. Tükrök és butorüvegek

minden méret és modell szerint készülnek

Tükörüveg megérkezett!
Ujrafoncsorozás !!!
Finntükrök raktára !!!

„Cochin“ Kókuszolajat, Copraolajat,
faggyut, francia gyantát W. G., A. A. A., W. W. márkájut,

valamint görög és portugál eredetűt, továbbá horganyfehér,
glycerint stb. szállít állandóan minden mennyiségben legolcsóbban

Barthmes Albert ügynökség, Sibiu (Nagyszeben).

Kérjen mielőbb árajánlatot!

Koppel hird.

Nagyalkalmi vétel

folytán óriási árleszállítás a

Bermann fehérneműáruházban

Sas-passage.

Tájékoztató árak:

Diszes női ingek és nad- rágok már	64 leutól	Színes férfi zoknik már .	17 leutól
Férfi zephir ingek 2 gal- lérral és dupla kézzelével	150 leutól	Női harisnyák minden szín- ben már	21 leutól
		Gyönyörű kombines . .	178 leu

Hatalmas választék mindennemű finom női és férfi fehérneműekben, haris-
nyákban, méteres vásznakban és ingzephirekben. Férfi-, női- és gyermek-
fehérneműket méret után saját üzmemben kifogástalanul készítek.

Speciális BARAKELENGYÉK csakis nálam szerezhetők be!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 1-50, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

LEVELEZÉS.

Fiatl hölgy uriember ismeretét keresi, ki szerény anyagi támogatásban részesítene. Levelet „Sors hozta” jelíggel a kiadóba. 5542

Független szép nő keresi uriember barátságát. ki szerényen támogatná. Levelet „Szép asszony” jelíggel a kiadóba. 5548

Állat nyar

Ügyes rikkancs teljes elátással felvétetik Proppné újságírónál, Korona-kávéház sarok.

Mindenes leány kis családdal felvétetik. Cim: Központi Újságíroda.

Szakácsné, aki a főzés minden ágában járatos, jó fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban.

Perfekt román-magyar gépirónő, esetleg csak délutáni foglalkozásra keresetetik. Fa egyesület, Strada Reg le Ferdinand 10. 5544

Kereskedelmi végzettségű gyakornok felvétetik. Ajánlatok Vesta Vegyigárhoz intézendők

Rikkancsfü nap 15 lei fix és százalékkal felvétetik a Központi Újságíróban.

Csemegés segédek felvétetnek, románul beszélők előnyben. Ajánlatok „Megbízható” jelíggel a kiadóba kéretnék. 5547

Tanítani tudó, románban, franciában perfekt diákokat keresek „második osztályos liceumi tanulókhoz Bátya-utca 2.

Egy teljesen gyakorlott manikűröző lány azonnal felvétetik a Rosenbergermanikür szalonba, Köröspart.

Házfelügyelőnek ajánlkozik házaspár. Cim a kiadóban. 5550

Kiszolgáló, nő vagy férfi, gyakorlattal, román, magyar és német nyelvismerttel felvétetik. Irásbeli ajánlatok: Linoleum Nagyvárad 4499

Ügyes főzni tudó mindenest keresek azonnali belépésre. Cim: Rimanóczy utca 7. III. emelet.

Adás-Vétel

Zongora aug. 1-re bérbeadó. Teleki-utca 54.

Eladó többféle finom nőruha, cipők és parókák. Értekezhetni Salamon Józsefnél, Várkapu-utca 2. 5538

Kerítésnek való deszka és egy jó karban levő korcsmai asztal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Zongorát keresek megvételre. London Ezredémemléktér 8 5541

Eladó üzletház!

Negyven év óta fennálló jömenetelű vendéglő főterén, házval együti öregség miatt azonnal eladó. 30 perc távolság Nagyváradtól, fővonalon. Cim a kiadóban.

KÜLÖNFELE

Butorozott szoba két fiatalembernek vagy házaspárnak kiadó. Fischer Rákóczi-ut 22. 3482

Az összes létező sorsjegyek sorsolásairól, felnemvelt nyereményekről kimerítő értesítést küld darabonként 1 lei 50 bani ért Bérczi Károly Arad, Str. Eminescu 10. I. em. 8. 5535

Remélem tudja már hogy leggyorsabban intézi el

Utlevél ügyei és VIZUMÁT

Kolozsváron, Brassóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futáirodája Palace (volt Pannónia kávéház).

Egy új „Remington” írógép és egy használt, de jó karban levő „Monarch” írógép eladó. Cim a kiadóban.

Lakását izléseken, elegánsan akarja berendezni, vegye meg a „DAME” régi számát. 8 lei drbjá.

Szerényen butorozott szoba kiadó két uriembernek. Cim Központi Újságíróban.

Nagyvárad látképes levelező lapok román-magyar felirással nagyobb mennyiségben is kapható a Központi Újságíróban.

ZOMANCOZOTT EDÉNYEK

evőeszközök és mindenféle háztartási cikkek nagyban és kicsinyben kapható

Stern József cég
Zöldfa-utca 10. sz.

Az „Építési és Telek-adásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul traian (Széchenyi-tér) 12. értesítési idő: d. u. 4-6-ig
Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük
Házak kezelését elvállaljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpénzekkel helyezését. - Kölcsönöket jelzálogi bekebelezésre, kezizálogra megszerzünk.

Eladó ingatlanok:
Csengeri-utca 25. számú ház kisebbik része. - Szacsav-utcán ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. - Kereszt-ut. 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. - Kertész-utca 12-a több lakással, kerttel. - Széles-utca 1. szám. A régi vashidral szemben, előnyös vételi feltételek. - Heltai-utca 6. sz. több lakással. - Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. - Veencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségek, ipartelepnek nagyon alkalmas. Kolozsvári-utcán bérház fűszerüzlettel, modern lakásokkal. Lukács György-utca 42. sz. ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. - Kálvária-utcán gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. félmeletes épület több lakással. - Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta maradhathat. - Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy telekkel. - Szállodának, vállalatnak alkalmas 16 szoba és mellékhelyisé-

geiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. - Lipót-utca 1. alatti ház. Alsó Nilgesztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. - S. öllös-utca 22. sz. a. 1 üzlet, 2 szoba, előszoba, 3 darab 1 szobás lakás, istálló 8 lóra, magtár és pince. - Uri-utcán 8 drb 1 szobás lakással, nagy műhely. - Kö. ösoldalón Török-zugban Ötvös Mihály-féle szőlő. - Ipar-telep. 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, muakásházakkal, 2 hold kiterjedésben. - Templom utca 19. alatti ház 5 lakással, istállóval. - Teleki utcán bérház üzlettel, több lakással. - Váradszölőn 1 hold b. l. t. kkel bíró lakás, elfoglalható lakás 1 istállóval eladó. - Kismagva-utca 27. ház átadó lakással. - Dobr n 2 hold szőlő, 5 hold erdő, 5 hold föld, 2 ház 220.000 leiert eladó. - Fug. ivásárhelyen 3 hold szőlő eladó. - Tenkei járásban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasúzet, korlátlan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. - Teleki-utca 9. alatti bérházban tágas pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ujvároson 2 utcára nyíló emeletes bér-palota 11 szép modern lakással. Nagyszalontán 1 holdas nagy telek, uris szép lakással, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipartelepnek alkalmas. Kiadó lakások, újvároson 2 szoba, konyha. Nilgesztelepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, bér-fizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házat, vagy üzletet, kihelyezendő pénzt jelentse be intézetünknel.

Bélyeggyűjtők fi méb! Külföldi bélyeg nagy választékban, nint bélyeg-csomag kaphatók a Központi ságíróban.

Perzsaszőnye

gyönyörű mintájú legjobban minős 3x4 méter 12 mélyes evőes és valódi ezüst tárgyak, bizom áru sürgősen el

Sternbergnél Szt László Telefon 13-45.

PERZA-szőnyeg

gyári szőnyeg minden nagyságban, hencsert karók, függönyök, hálószoba nagy választékban. Wertheim kasszák minden nagyságban, szállított árak melle

Beck és Benjám

Str. Cogalnicean (Várady Zs.-u.) 11. TELEFON 17-03.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștiinta armatorilor că in ziua de 7 August cât ora 10 a. m. se va tine in localul Regimentul 33 Artilerie din Oradea-Mare licitatie publică cu oferte inchisi pentru darea in antrepriză pe timp de un an a cantinei aflată in curtea Reg.

Concurenții vor depune odată cu oferta o garanție de 10% din chiria pe un an in

minerar supra oferte nu se primesc.

Licitatia se va tine in conformitate cu art 72-81 din L. C. P. și cu regulamentul Dome milor militare.

Condițiunile de inchiriere și actul de sarsini și pot vedea zilnic la casiria Regimentului intre 9-11 1/2 dumineaza.

Comandantul Reg. 33 Artilerie.

Lt. Colonel (ss) Lungoea.

Conformitate.

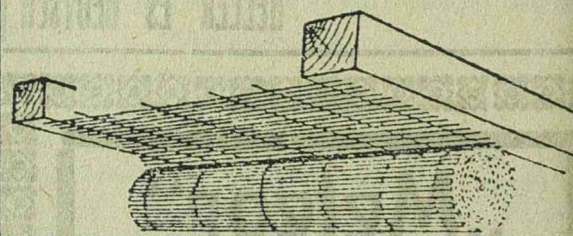
Legolcsóbb!
Leggyorsabb!
Legpontosabb!

Kálmán & Szirmai

útlevél- és vizumügyekben

Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-u.) 7. Telefon 2-21.

A BACULA-MENNYEZET

hasznló jó minőségben sokkal olcsóbb, mint a nádazott mennyezet.

Lloyd 1541

Bacula-mű Ganzert & May BRASSÓ

Bolonya, Jancsi-sor 3. Tel. 3-66

ÁLLANDÓ RAKTÁR:

KOLOZSVÁRT: Szénássy József cégnél Monostori-út 8. sz.

Telefonszám 348.

TEMESVÁRT: Polgár A. és társa rt. cégnél Bulevardul Carol I. Telefonszám 77.

Favágást

villamos körfűrészrel olcsón vállalk.

Kamuti Imre

electrotechnikus

Str. Alexandri (Teleki-u) 4. Simonyi cipőüzlet